

4. Бостан С.К. Форма правління сучасної держави: проблеми історії, теорії, практики – Запоріжжя – Дике поле, 2005. – 540с.
5. Зайчук О.В., Оніщенко К. М. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 688с.
6. Кельман М.С., Мурашин О.Г., Хома К.М. Загальна теорія держави і права: Підручник. – Львів – Новий світ, 2003. – 584с.

УДК 340

ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВИ

Студент А.С. Григораш гр. БП-2-16
 Наук. керівник асист. кафедри А.П. Головащук
 Київський національний університет технологій та дизайну

Соціальна спрямованість держави передбачає розширення сфери її втручання в суспільне життя для вирішення питань макроекономіки, розвитку галузі виробництва, соціального захисту громадян – підтримки і розвитку системи освіти, культурно-освітніх закладів, медицини. Однак з іншого боку розширення впливу держави на суспільні відносини не повинно приводити до тоталітарних зазіхань державної влади, до нехтування правилами, свободами людини і громадянина прерогативами самоврядного у своїй основі суспільства [3].

Розглянемо тенденції та перспективи функціонування державних органів, органів місцевого самоврядування в умовах формування демократичної, соціальної, правової держави та громадянського суспільства. Для ефективного повноцінного здійснення своїх завдань і функцій кожна держава повинна мати певну систему органів і організацій.

До механізму держави належать органи законодавчої, виконавчої і судової влади, контрольно-наглядові органи, збройні загони людей (армія, флот, поліція), установи примусу (тюрми, колонії), спеціальний пропагандистський апарат (ЗМІ).

У демократичній державі інформаційна влада потребує контролю збоку суспільства. У більшості західних демократій існують спеціальні органи контролю за ЗМІ, які стежать за дотриманням ними моральних і правових норм.

Тлумачення механізму держави як системи всіх державних органів, що здійснюють не тільки управління суспільними справами, але й забезпечують життєдіяльність всього суспільства переносить акцент з політичного характеру діяльності держави на її соціальну спрямованість, де політика є важливим, але не єдиним методом цієї діяльності. Такий підхід до визначення держави закріплений у Конституції України, де в ст. 1 сказано, що «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціально-правова

держава» [1]. Держава діє лише в тих сферах суспільного життя і в тих обсягах, що не можуть бути вирішеними громадянським суспільством самостійно для забезпечення своєї життєдіяльності та еволюційного розвитку.

Поняття державного апарату як складова частина категорійного арсеналу теорії держави і права є узагальнюючим, тобто охоплює на основі спільних ознак усю сукупність різноманітних за конкретним спрямуванням діяльність державних органів [2].

Місцевими державними органами є місцеві державні адміністрації, місцеві суди та інші. За умов федеративного устрою державні органи поділяються на федеративні органи і органи суб'єктів федерації. Залежно від часу функціонування державні органи поділяються на постійні та тимчасові. До постійних державних органів належать суди, а до тимчасових – тимчасова урядова комісія по розслідуванню наслідків аварії [4].

Для забезпечення виконання своїх повноважень Президент наділяється правом видавати укази і розпорядження, які є обов'язковими для виконання на всій території держави. Ці акти ухвалюються на основі Конституції та законів і спрямовані на виконання їхніх положень. За юридичними ознаками укази і розпорядження Президента можуть бути нормативними, в яких закріплюються правила поведінки загального характеру, розраховані на багаторазове застосування або індивідуальними, що стосуються конкретних відносин чи осіб і мають одноразовий характер.

Із зазначеного вище можемо зробити висновок, що державний орган розглядається, як первинний структурний елемент державного апарату, саме з державних органів складаються його окремі ланки і підрозділи, вся система державного апарату як цілісного явища. За територією, на яку поширюються повноваження державних органів, їх поділяють на центральні та місцеві. В Україні, наприклад, до центральних державних органів слід віднести ті, повноваження яких поширюються на всю її територію – Верховну Раду України, Кабінет Міністрів.

Питома вага механізму держави в забезпеченні життєдіяльності соціального організму, можливості його впливу на різні сторони суспільного життя, чисельність зайнятих у ньому працівників залежить від змісту й обсягу функцій, які суспільство покладає на державу, обумовленого ними обсягу компетенції державних органів, визначеної в законодавстві.

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР / Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. - № 30. - ст. 141.
2. Загальна теорія держави і права /За ред. В.В.Копейчикова. - К. - 1997р.
3. Теорія держави: Навч. посібник/ М.С.Кельман -Тернопіль, 1997.
4. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підруч. /Скакун О.Ф. — Х. Еспада, 2006. — 776 с.